

Makfa ar peesuhstichann
par pasti:

par gadu 1 rub. 60 kap.
" pufgadu 85 "

Makfa bes peesuhstichannas Rihgā:

par gadu 1 rub. — kap.
" pufgadu 55 "
" 3 mehnefchi 30 "

Mahj. w. teef isdohts festdeenahtm no p. 12 fahloht.

Mahjas weefis.

Ernst Plates, Mahjas weefa ihpafschneekš un apgahdatajš.

Mahjas weefis isnaht ween reis pa nedetu.

Makfa
par fludinašchann:

par weenas fleijas smaltu
rakstu (Petit-) rindu, jeb
to weetu, lo tahda rinda
eenem, makfa 10 kap.

Redatjija un ekspedizija
Rihgā,

Ernst Plates bilšhu- un
grammatu- drufatawā pee
Pehtera bajnizās.

N°. 14.

Sestdeenā, 5. April

1875.

Mahditajš.

Saunafahs šinas.

Cetšemes šinas. No Rihgās: jauni laisarakti un winu programs; — pahre eekohrtelēschannu Rihgā. No Jelgawas: leeli uhdens-pluhdi, — šina lara-beenesta leetās. No Wezu-muisčas-pufes: pahre tahdu schihou trahpneeku. No Behru-muisčas: teatera israhdišchana. No Widšemes: peekohdinafschana linu pahrdewejeem. No Pehterburgas: pahre unereetu tizibu.

Ahrsemes šinas. No Wahzijas: pahre gaidamu karu ar Franziju, dafschadu partiju istureschanašs pret atreebšchanahs-karu. No Samaras: mironis isehd peena-podu, jeb weza saldata filis. No Spanijas: parabu leelums. No Turzijas: Muhamedaneefchi usbruhst kristiteem.

Neeweena dšihwiba naw mohzama. Rakstis is Lugascheem. Leepa un ohjols. Sihki notikumū is Rihgās. Atbildes.

Peelikumā: Behgti. Graudi un seedi.

Saunafahs šinas.

No Jelgawas tai 2trā Aprili teef sinohts, ka uhdens-pluhdi jaw fahloht masinatees. Ledus-eeschannu jaw waroht nofaukt par til lab kā beigtu. Skahde, lo uhdens pluhdi buhs nodarijuschi, naw masa; pahre to turpmal til buhs flaidras šinas dabujamas, kad uhdens-pluhdi pa wifam buhs beigufchees.

No Palzmar pagasta Walkas kreise. Tai 21mā Merzi uguns aprijusi Kalnasemneeka faimneekam L. dšihwojamu ehku. Skahde ir leela bes pajumta palikufcheem. Zaur palihdfigahm rohlahm daschas leetas tila glahbtas zaur to, ka tas notika deenas laika. Uguns, kā jaw daudseem, tā ari schē, no skurstenena zehlufehš. Saimneeka firdsehdašs ir leelas, — til ko scho mahju fagatawoja (bet skursteni bij atstahjis wezu), tuhliit uguns wina fweedrus aprija. Schini breefmu briedi diwi zilweki buhtu galu nehmuſchi, ja Deews nebuhtu glahbis. — Saimneeka brahlis un ohtris zits zilweks apdegufchi, gribedami wehl daschas leetas glahbt, palikufchi istabā. Pa tam uguns jaw bij wifaplahrt apsteigufehš. Birmajam gan isdewahs pa durim fstreet, bet kridamam leesmas usschahwahs, gihmi un rohlas apdedšinaja. Dhtram, newaroht pa durim zauri tikt un zaur lohgu lehzoht, eelehjis preekschpagrabā un tizis breefmigi apstahdehts. Ir mas zeribas us pilnigu atwefelofschanohs, zaur lo behneem un feewai ir wisleelakas raises bes gahdneeka paleloht. Schim behdigam notikumam isfazitam wehl weenu wahrdu klahst peeleeku. Daudsreis dšird, kur kahda uguns fshahde noteek, tad stahsta: „No skurstenena zehlufehš!“ Waj schai nebuhschanaš newaretu lihdsch, ihpafchi wifupirms zaur to, ka ikkatriš fawu mahju kā ari skursteni apraudšitu wairaf reijas par gadu? Bet waj newaretu no pagasta preekschneekem schi pahrraudšichana tikt eegrohsita, wispahre pagastu kahdu wihru eezelt, kas us tam rauga, ka faim-

neeki skurstenus tihrus un stiprus turetu, ihpafchi us semehn, kur gandrihs ikkatriš dšihwojamai ehkai falmu jumis un ar neštipru skursteni fshahde war drihs notikt.

B. Martinsohns.

No Odesas. No tureenas teef sinohts, ka kahds no Kreewijas inscheneereem isluhdsootes to atwehleschannu, lai winam kautu tohs diwadpmit cenaidneeku kugus no juhras dibena iswilkt, kas krimas-kara ir nogrimufchi ne tahdu no Odesas juhras lihuma. Kā laudis runa, tad starp nogrimufcheem kugeem atrohdootes damskugi ar lohti dahrgahm maschinahm un weenā kugi wehl efocht kaste ar naudu preeksch saldatu lohnes ismafšachanaš.

No Franzijas. Parihšes awises plafchi jo plafchi rakstidamas istahsta, ka Franzija tagad ne dohmaht nedohmajoht drihsumā ar Wahziju fahkt atreebšchanahs-karu. Winas ari raudšija peerahdiht, ka Franzijas-kara spehla pawairofchana it nemas til leela ne-efocht, kā to Wahzijas awises efocht sinojufchās. Szeltas walodas pahre gaidamo karu ari Franzufchus istraunzejufchās, un lai gan schim brhšcham karfch nebuhtu gaidams, tad tomehr ahtri war karfch iszeltees, jo Franzija tatschu us atreebšchanahs-karu dohma un fawus karafspehtus us tam rikho. — Tai 30tā Merzi bija leelas weefibas pee herzoga Delahja. Winfch nu wiseem klahtbuhdameem, kas kara deht winu jautajufchi, ir atbildejis, ka us karu tagad neweens newaroht dohmaht, jo zitadi winfch, kam pee tam buhtu darifchanaš, newaretu no Parihšes aishraukt (prohti winfch to wakaru gribeja braukt us Bordo pilfehthu).

No Spanijas. Diwi printfchi is Burbonu (kehniņu) zilts, kā Don Karlofa radineeki, bija Karlistu kara-pulkos eestahjufchees. Schē printfchi nu rakstijufchi pee Don Karlofa wehstuli, kura Karlistu awise nodrukata. Schini wehstule wini Don Karlofam luhds, lai winfch winus is fawa deenasta atlaischoht. Kamehr Don Karlofs pret rewoluziju (republiku) karojis, tamehr wini ar wiseem spehkeem palihdsejufchi, ne par kahdeem gruhtumeem nebehdadami; bet taggad, kur Spanijai ir fawo ihšis kehniſch, wini wairs newaroht Don Karlofa deenasta deeneht, jo tad wineem buhtu jakaro pret fawu tautu un fawa kehniņa waldbibu. Wini zeroht, ka Don Karlofs winu luhgšchannu atfihfchoht par pareisigu. Schi wehstule deesgan eevehrojama, jo wina rahda, ka diwi printfchi, kas Don Karlofa deenasta bijufchi, no wina atfakahs, isfazidami ka Karlisti karo pret fawu paschu tautu un ihsta kehniņa waldbibu.

Geshjemes sinas.

No Mihgas. Kad raksti un rakstneeki wairojahs un lihdi ar to wairumä peenemahs ari lasitaju skaitls, tad tas sihmejahs us tautas garigu jautribu, norahda, ka tauta sawä garigä dshiwë mohdusehs, un tapat lä rakstu un rakstneeku wairofchanahs leezina no tautas garigas mohfchanahs, tä nu jari rakstu treetnumis un rakstneeku isglichtiba norahda, kahdu attihstifchanahs pakahpeni tauta jaw fasneeguse. Behz fcheem wahrdeem waram noswert ari sawu prohti Latweefchu tautas un winas rakstneezibas stahwolli attihstifchanahs sinä, un schini sinä ari apfpreeschami laikaraksti, winu paschu lä ari winu lasitaju un lihdsstrahdneeku skaitls. Schini gadä muhsu awischi jeb laikarakstu skaitls tiks pawairohts zaur trihs jaunahm awischi; jo muhsu augsta Waldiba, par sawu pawalstneeku un tä ari par Latweefchu garigu attihstifchanohs un apgaismofchanu ruhpedamahs, atwehlejuse preefch Latweefcheem fchahdus jaunus laikarakstus:

a) „Daba un pafaule,“ kuras redaktors ir R. Beebardis Mihgä, isnahls reis pa nedelu un lä esam dsirdejusch, no 1ma Juli fahloht. Schihs awises programs ir fchahds: 1. waldibas nolikumi; 2. jaunakahs sinas; 3. laudim faprotamas mahzibas pahr leetahm, kas sihmejahs us pafaules un semes lohdi, us etnografiju, dabas-stahsteem, fisiku, technologiju, semkohpibu u. t. pr.; 4. ihjaki raksti ar pamahzifchanu un sohbgala johkeem, raksteeni pahr dabu un winas buhschanu fwefchäs semes, eewehrojannu wihru dshiwes apraksti, wehstis pahr daschadahm mifiones darbofchanahm, kritikas pahrfkats pahr raksteem (grahmatahm); 5. fakrahjums: dsiejoli, stahstini, fakami wahredi, mihklas, sinas pahr naudas- un pretfchu-tirgu; 6. fludinajumi.

b) „Baltijas semkohpis,“ kura redaktors ir G. Mathers Jelgawä, isnahls reis pa nedelu, Mai mehnesi fahloht. Programa 1. data nefihs jaunakahs sinas, kas sihmejahs us semkohpibu, andeli, industriju, u. t. pr.; 2. datä buhs pahrfpreedumi un raksti ar bildehm pahr semkohpibu, lohpu-audsinafchanu, pahr bitehm, dahrseem, pahr flimu zilweku un lohpu lohpfchanu un pahr weschelibas uftureschanu; pamahzifchanas is dabas sinatnibas, fisikas un fihmijas, ihji stahstini, raksti pahr industriju, ehku-buhwefchanu, pahr fainneezibas augtu isleetafchanu u. t. pr.; 3. data kalpohs ihpafchi tautas derigai attihstifchanai; 4. datä buhs „fchis un tas,“ lä padohmi un rezepes preefch fainneekem un fainneezehm, „pasta tafcha“ u. t. pr. 5. datä buhs fludinajumi.

c) „Darbs.“ Semkohpibas, tirgofchanas un industrijas laikrakstis ar bildehm. Schi awise, kuras redaktors ir R. Thomfons Mihgä, isnahls reis pa nedelu un lä esam dsirdejusch, jaw schini mehnesi. Programs ir fchahds: 1. jaunakahs sinas is ahr- un eefchsemes pahr lauku-lohpfchanu, raschojumeem, lauku augteem, zilweku- un lohpu-weschelibu, pahr naudas- un pretfchu-tirgu, kugofchanu, pahr semkohpibas fapulzehm un fskolahm; 2. pamahzidama data: is dabas sinatnibahm pahr augu-lohpfchanu, lauku mesflohchanu, lohpu lohpfchanu, semkohpibas mafchinahm, semkohpibas industriju, semkohpibas ehlahm un buhwehm, meschu lohpfchanu, derigeem un flahdigeem dshiwneekem un kutairneem, pahr kulturäs panahjtumeem, sinojumi is semkohpibas praktikas un kritikas pahr us semkohpibu sihmedamohs literaturu; 3. jautajeeni un atbildes, kas sihmejahs us semkohpibu; 4. dshiwes apraksti, stahsti wehstis un stahstini; 5. fludinajumi.

Tä tad mums schini gadä no jauna peenahls flahht trihs jaunäs awises, kas jaw pastahwofchahm awischi lihdschis winu darbu lauku jo pilnigi aplohpt. Mehä no sawas pufes, jaunohs darbu beedrus firfnigi apfweiznadami, wehletumees ar wineem lohpa strahdaht saweenoteem fpehleem muhsu tautai par labu, lai mahui nihktu un prahta gaisma isplahtitohs, lai aisspreedumi sustu un isglichtiba wairotohs katradä sinä.

— No Mihgas kohrtetu-pahrwaldibas teel sinams darihts, ka us Widsemes gubernijas waldibas pawehli buhschoht Aprita un Mai mehnesi sch. g. ja-eekohrtele 500 kara-deenastneeki, un lä lohse nospreeduse, tad fchoreis Behrterburgas Ahr-Mihgai kohrteti jagahda, ja preefch tam wajadibas rastohs. Katram nama-ihpafchneekam bes kahdas pretofchanahs ja-usnem tahds kara-deenastneeku skaitls, kahds kohrtetu-sihni buhs noteikts, bet pirmä laikä gan neweens nama-ihpafchneeks wairaf lä weenu zilweku nedabuhä kohrteli. Saldati warefchoht lohpa buht ar fainneeka deenastneekem.

No Jelgawas. Jelgawai fcho pawafari gruhiti laiki usbrukusch zaur uhdens-pluhdeem. Kä dsirdam, tad uhdens uspluhdis 12 pehdu augsti, tä ka pilsdahrs un semaki buhdamas eelas stahw apafsch uhdena. Us siwu tirgu til daudf uhdena fapluhdis, ka ar laiwahm warejusch braukt. Zaur saldaku palihdsibu pee ledus fadragafchanas un islaifchanas zaur sawo tiltu tika no leelakas uspluhfchanas pafargata pilsehta. — Kä dsirdam, tad us Jelgawas-Moscheikas dselszetu kahdas 10 werstes no Jelgawas weens labä gabals dselszeta pahrfpluhdis ar uhdeni, tä ka us kahdu laiku braufchana pa dselszetu bija ja-ustura.

— Kursemes gubernijas komifija, lä Kurs. gubern. awises sino, atgahdina kara-deenesta leetas wifas pilsehtas un pagasta waldibas un aprinka kara-deenasta komifijas, ka pehz kara-deenasta likuma 115 paragrafa fapaulfchanas-listes lihdi 1mam Aprilim janobeids fastahdiht, ka tad fchihä listes pagastis ihpafchi fapauzamä pagasta-fapulze jalasa preefchä; tad tapat pilsehtas- un pagasta-waldibas, lä ari kara-deenasta komifijas preefch wifpahrigas eeflatifchanahs atflahji ja-isleef un beidsiht ka tahs ne wehlaki lä lihdi 1mam Mai aprinka kara-deenesta komifijahm ja-eefneeds. Turflahht wifä tee jauneki, kas fchogad pee lohsefchanas fapauzami, tohp us tam usmanigi dariti, ka wineem pehz kara-deenasta likuma 116 paragrafa sawas eerunas pret fapaulfchanas-listes riktigumu wifuwehlaki lihdi 15tam Aprilim japeenes, jo zitadi wixi ar sawahm eerunahm wairs netiks flaujiti, ja nespehtu peerahdiht, ka fchi termina notawefchana zehlufehä zaur ihpafcheem eewehrojameem gadijumeem.

No Wejas-muischas pufes. Preefch pahri gadeem kahds schihdels „Zankels“ nometahs fcheitan us dshiwu un fahka lohpu andeli west. Lohpus pirkdams tas nekad nolihgtas naudas wifas us reisi ne-aismafaja, bet til pehz nolikta laika, kura no eefahluma bija riktigs mafatajs. Pagahjuschu rudenim tam laimejahs wairaf lä par 1000 rubl. f. parahdus eetaifist un nu us atdohfchanu wairs nedohmaja, bet aisslaidahs lapäs ar wifu naudinu; warbuht zitur sawu laimi gribedams melleht, tapehz no fchahda „Zanketa“ lai pafargahs. — Stelpes Seemelu mahjäs 21mä Merzi pulk. 1/2 pehz pufdeenas iszehlahs uguns un ihjä brihdi dshiwojannu ehku, kalpu flehtis un ohtram Seemelu fainneekam laidarü, flehtis un riju par pelnu kohpinu pahrwehrtä. Ehlas bijufchäs uguns beedribä apdrohfchinatas. — Refen atpafak Bruknä pagasta lahde issagta.

Saglis lahdi meščâ nonefis, to uslausis un 250 rubt. f. is-nehmis, kas ūaidrâ naudâ bija; naudas papihrus turpreti kuzi daudš leelaku wehrtibu tureja, wifus tai uslausâ lahde atstah-jis, kas wehlat tika atrasti. Jaunsemes Mahtinšč.

No Behrsu muisčas. Šča gada „Mahjas w. № 6.“ lafidams dabuju sinah, ka Behrsu muisčas pagasta-namâ (Wid-šemē Jaunpiles draudšē) 16. Februari tiks teaters spēlehts, un pehz tam weesibas wakars. Es par to paliku gaušchi pree-žigs, ka Behrsu laudis til tahtu tikušchi, ūaweem jaunekteem un jauneklehm labaku preeka weetu ūagahdaht, neka lihds ūchim. Zeredams lihds ar Behrsu laudim to wakaru preežigi pawa- diht un atrast kaut ko derigu, ko us mahjam lihdsnemt, tai- ūijohs un gahju us tureen, nebehdadams ne par tahtumu ne par ūiktu zetu. Tur nogahjis nopirku biteti, un pehz kahdeem minuteem ari eesahka spēleht. Spēlehtas tika tahs lugaš: „Pilssehtneeks us laukeem,“ „Istaba ar diwi gultahm,“ un „Widsenis teesas preeščâ.“ Pehdigi tika rahdita: „Allego- riška dšihwoščâ bilde.“ No wifa spēleljuma bija til weena luga un kupleja, kas ūatitaju azis drusku patilščanu atrada. Ta bija: „Istaba ar diwi gultahm,“ un kupleja: „Bet ar weenu ūeini.“ No spēlehtajeem, til pee R. W. kunga wareja redseht, ka us tam ūataisijees, un pee S. S. kunga pa pusei, bet pee ziteem bija jadohma, ka us tam nemas naw ūataisiju- ūchees. Gaušchi noschehlojams, ka preeščneeziba neluhkoja par kahtibu pee ūatitajeem. Starp ūatitajeem bija kahdi pee- dsehruschi, kas wifadu trohšni taisija, un weens reisahm us- runaja spēlehtajuš ar neščkihsteem wahrdeem. M. J.

No Widsemes (Sgaunu datâ) mums peesuhthts raksts, kura zeen. rakstitaji ūahsta pahr ūahdu wineem notikuschu atgadijumu:

„Februara beigās,“ tā minete rakstitaji raksta, „mehs ar 2 wesumeem linu brauzam us Mihgu un 34 werstes preešč Mihgās (us ta zeta no Mihgās us Tehrpatu) ūatitam weenu kungu, kas pehz ūawas isūatas lihdsinajahs linu kuptščam. Winašč muhs usrunaja un ūohlija par muhsu lineem 45 rubt. par birkawu. Mehš ar to bijam meerâ un brauzam winam lihds us Mihgās pusi. Pee 30tahs werstes peeturjam, kur wina mahjoklis bija. Tur winašč muhsu linus ūanehma, ūahka tohs brahšeht jeb sorteereht; bet pret sorteereščanu pretojamees, jo mehš bijam linus pahrdewuschchi par 45 rubt. par birkawu bes brahšeschanas. Mehš gribejam ūawus linus atpakal nemt, bet winašč tohs ūawâ ūpihleri eeslehdša un muhs islamadams eegahja ūawâ dšihwofli. Bet kad nu mehš us tam pastahwe- jam, lai muhsu linus mums atdohd, tad winašč ūahka ar mums lihgt un tikai ar leelahm puhlehm dabujam 40 rubt. par birkawu, kur mums tashu pehz lihguma wajadseja da- buht 45 rubt. Us tahdu wihsi mehš tad tikam peekrahpti un tapehz ūinojam ūaweem tautas brahsteem, kas linus us Mihgu wed, lai buhtu usmanigi, linus pahrdohdami minetam kup- tščam, kas 30 werstes no Mihgās dšihwo. Mehš dširdejam, ka tas pats kuptščis tizis zaur teesahm peespeests, tohs linus atpakal atdoht, ko winašč no Wez-Laiženes semneekem bija pirzis. Šcho ūinu ūchē eeleekam semneekem par peekohdina- ūchanu.“ J. J. R.

— Šchē klah peeliksim kahdu zitu mums peesuhthitu rakstu, kas lauzineekem atghdina, lai tee ūargajotees no blehscheem, kad no pilssehtas isbrauzohht. Raksts ūkan tā:

„Tā 13tā Merza deenâ jaw pee wakara brauza S. mui- ūchas kalpi no Mihgās pa Daugawu us mahjam. Katram

bijuschchi diwi ūirgi un tas no pakafas braukdams J. J. ūeh- dejis ūawâ preeščehjâ ūirgâ, kas bijis tuffchs un wina ohtram ūirgam, kas bija tas beidsamais, bija us ragawahm kaste, kur bija eesščâ preešč kunga ūapirhta preze par 38 rubt. 46 kap. Kahdu pufwersti pabraukuschchi atūatahs atpakal un ee- rauga, ka striki steepjahs ragawahm pakal. Aptura ūirgus un reds: kastes wairs naw un tihri jauns strikis us ūchetrahm weetahm pahrgreests un kaste israuta no ragawahm. Ko nu dariht? Wajadseja no ziteem naudu leeneht un braukt us Mihgu atpakal, tur tahdu pašchu kasti ar tahdu pašchu prezi, kahda jaw tur bijuse, un par tik pat daudš naudas nopirkt. Tē nu wihram bijuschas leelas behdas, jo pašcham nebijis neweena rubla nedš lihds nedš mahjâ. Tâ noteek zaur ne-usmanibu un ne-apdohmibu.“

R. Freimann.

No Pehterburgas. Leelsirstam Trohnamantineekam, ka „Waldbas wehstnesis“ ūino, tai 25tā Merzi peedšima meita, kas to wahrdu ūfenija dabuja. Augsta mahte Trohnamanti- neeze un Winas jaunpeedšimuse meita, abas ešoht peenahkamâ wejelibâ.

— Tai 25tā Merzi, ka „Wald. wehstn.“ ūino, muhsu augstam Keisaram preeščâ ūahbijahs deputazija is Pohljas, pastahwoščâ is uneeretas tizibas preestereem un ziteem drau- dšes lohzeekteem, it ihpaščhi semneekem, kas bija atnahuschchi augstu Keisaru kuhgt, lai atkautu wineem un winu draudsehm greestees atkal atpakal pareistizibas basnizâ, pee kuras winu ūentehwi peederejuschchi. Deputazijai bija par wadoni Cholmas draudšes wiršpreesteris (prahwests) Popels. Lihds bija atnah- zis ari Cholmas seminara wiršūohlotajs Nikolajs Bozejs, pehz- nahzejs no biskapa Ipatija Bozeja, kas 1595tâ gadâ kohpâ ar Luzkas biskapu Kirilu Terlezki zehla uniju (ūaweenibu), ūa- beedrodamees ar katohu basnizu. (No ta wahrda „unija“ winu tiziba teek noūaulka „uneereta“ tiziba). Keisars teiza, ka pa- reistizibas basniza, pee kuras winu tehwi peederejuschchi, winus labpraht usnemšchoht; lai Deews winus us ta zeta usturoht, kuru wini nu labprahtigi iswehlejuschchees. Pehz deputazija tika ap- dahwinata ar ūwehtbildehm un beidsohht pameelota.

Ahršemes ūinas.

No Wahzijas. Ighajuschâ nedela bija preešč Wahzi- jas weena nemeera nedela. Wahzija tika istrauzeta zaur kara walodahm, jo awises ūinoja, ka karšč gaidams ar Franziju. Šchahdas walodas gan laikam buhs no tam zehluščahs, ka Fran- zija beidsamâ laikâ ūawus kara spēklus leelikam pawairo it kâ us karu ūataisidamahs. Ka Franzija teescham us karu dohma, pahr tam naw ko brihnitees, jo winai deesgan gruhhti nahlahs peezeest ūūafas un Lotringu pawalstes, ko Wahzija beidsamâ karâ Franzijai atnehma. Bet waj karšč tagad jeb ari drih- ūunâ gaidams, to nu ūinams newar eepreeščhu drohšchi no- ūajihht, lai gan jadohma, ka Franzija weena pate ar Wah- ziju karu ne-eesahks un to til tad darihs, kad wina kahdu zitu walsti few buhs par palihgu dabujuse. Daschi jaw bija ispauduschchi, ka Italija un Austrija nahlšchoht Franzijai pa- lihgâ, ja ta pret Wahziju karu ūahktu. Šchahdas walodas ūchim brihšcham wehl iraid bes pamata. Wahzijas awises, pahr ūcho gaidamo karu ūinodamas, atghhdinaja Wahzijai, ka tai wajagoht buht mohdrigai, jo Franzija karu brihdi warohht karu eesahkt, kâ to ari peerahdoht Franzijas kara spēku pa- wairoschana. Ka ari ultramontani labpraht wehletohs, ka lai Wahzija tiktu karâ ūakauta un tamdeht zil eespehdami us karu

rihda, ta jaw faprotama leeta. Lai nu gan Franzijai daudf to partiju, kas zita zitat preti strahda, tad tomehr wifas partijas weenotohs, ja karu pret Wahziju sahktu.

No Satmaras (Szathmar) Ungarija teef sinohts pahr tahdu johzigu atgadijumu. Kahda Satmaras turwuma buhdama zeema nomira wihrs ar wahrdi Pehteris. To wakaru pehz tam bija kahdi trihs no Pehtera draugeem atnahkufchi, pee sawa nomirufcha drauga sahrka to nakti wahkakt un par wina diwehfeli Deewu luhgt. Lai wahkatajeem nebuhtu ar tukfchu duhfchu wifu nakti pee lihka jafehd, bija kaktā nolikts pods ar peenu, ja wineem eegribetohs ehst. Kahdu pahri stundu sehdejufcheem wahkatajeem usnahza meegs un wini faldi aismiga. Pehz pufnalkts guletaji atmohdahs un kas wineem bija jareds! Mironis sehdeja kaktā pee peena poda un bija wifu peenu isehdis un ar tahdu falkumu, ka winam bahda bija pilna ar peenu. Pahrbijufchees wahkataji pa kaku pa galwu aifbehga pee sawa mahzitaja un tam scho brihnumu pastahstija. Mahzitajs atnahza un Pehteris wehl sehdeja kaktā, bet ne wahda nerunaja. Mahzitajs peegahja kakt un Pehteri aifkustinajohst tas winam uskrita wirfū. Mahzitajs tā pahrbihjajs, ka winfch gar semi pakrita un krampji winam peemetahs. Tē atnahza teefas kungs, atrada, ka Pehteris teefcham miris, un lifa to aprakt. Scho leetu fihlakti ismeklejoht atrada, ka kahds isdeenjis saldats, kas zeema laudim jaw daschu stiki bija nodarijis, ari tagad bija tas wainigais. Winfch (prohti minetais isbeenejis saldats) bija tai nakti pee wahkatajeem eegahjis un tohs atradis faldā meegā krahzam. Winfch tohs gan no meega netrauzeja, bet teem gribeja kahdu stiki isdariht. Winfch isehda to peenu, iszehla mironi is sahrka, nosfehdinaja to kaktā un nosmehreja tam bahrdi ar peenu. Tā nu bija fchis pa datai johzigs pa datai behdigs atgadijums notizis.

No Spanijas. Ar naudas leetu Spanijai lohti gruhiti klahjajs, jo Spanijai walsts paradi fneedsahs lihds 4000 milioneem rubtu un walsts eenahkfchanas naw leelakas, tā ka Spanija tikai 3 procentes spehji eemakfahst par saweem paradeem. Schim brihsham ihpafchi Spanijai gruhiti klahjajs, kur eenahkfchanas zaur Karlistu karu daudf masakas un isdohfchanas zaur kara wefchanu daudf leelakas. Bes tam wehl daudf walsts deenastneeku zaur nemeeru palikufchi bes weetas; par teem nu ari waldbai ir jagahda.

No Turzijas. No Beirutes pilsehtas sino Angtu awije „Teims,” ka Muhamedaneefchi (Turku tizigee) usbrukufchi kristiteem. Tai 9ta Merzi no rihta kahda Beirutes preefschpilsfehda fapulzejuschees Muhamedaneefchi, til lab wihreefchi ka feeweefchi, isrihlojuschees ar nascheem, speekeem un atmeneem, un usbruka katram kristigam zilwekam, ko wini zeta fatika, un isdaufija nameem lohkus, kur wini garam gahja. Wisi fchihpilsfehthas kristitee eedsihwotaji pa leelakai datai peeder pee strahdneeku kahrtas, tā ka tee wihri waj nu bija pee darba jeb waj bija bastiza us gawenu Deewa-kalposchanu, tapehz tikai feewas un behrni bes apfargatajeem bija mahjas palikufchi. Baididamees, ka Muhamedaneefchi tapat ka 1860. g. leelu afins-isleefchanu nepadaritu, — no tam baididamees feewas ar behrneem eeflehdsahs sawos dsihwohtos. Baitaf ka diwi stundas Muhamedaneefchi pa eelahm dauhfjajs, lihds polizeja peenahza, bet ta nefpehja dumpineekus aifdihst, winai bija saldati palihga janem. Ar saldatu palihgu dumpineekus isfihdinaja un fefchi kristitee un peezi Muhamedaneefchi tika zeeti fanemti, bet pehz pahrklaufschanas kristitohs atlaida, jo

teem newareja nekahdu wainu peerahdiht. Bes tam diwpadfmit kristitee bija stipri eewainoti. Kahdu nedetu preefsch ta nupat pastahstita notikuma kahdi Muhamedaneefchi usbruka Damafkus pilsehta Angtu konsulim. Tas bija pa deenas laiku, kad weens no mineeteem Muhamedaneefcheem dunzi iswilzis, gribeja konsuli nodurt. Bet konsulis iswilka masu pistoli is kabatas un to pazehla pret usbruzejeem. Tee fahbihjajs un pa to starpu konsulim isdewahs isglahbtees. Buhtu usbruzeji sinajufchi, ka konsula pistole nebija lahmeta, tad sinams wini konsuli buhtu nonahwejufchi. Laundari tika fakerti, bet kahdu teesu wineem fpreedihs, tas wehl naw sinams.

Neweena dsiwiba naw mohzama.

(Statees No 13. Beigums.)

Es mu lasjis no kahdas semes, kur daschi fainneeki nepawifam pahtagas neturoht, bet til ar labinafchanu sawus kufstonus pasfubinajohst, tahs wifu leelakas nastas nest. Redseet, to dara mihlestiba, un tahdu lohpu mihletaju lohps ari mihlehs. Daudsreis us kara lauka atradufchi sirgu pee sawa notauta jeb eewainota kunga stahwam un til ar mohlahm warejufchi prohjam aifwest. To dara atkal mihlestiba, kas ne par nahwi nebihstahs, kad til sawu kohpeju waretu isglahbt. Sui sawus kungus ir daudf reis no nahwes isglahbuschi un wineem wifadi kalpojufchi, ka par prohwi pasaudetas leetas, ja til eefpehji, pakal nes, ja ne, tad gul un ne-eet ne no weetas prohjam, kunga mantu fargadami.

No kam tas nahlahs, ka daschreis juhfu paschu sirgi jums kohsch un fper, gohwis sawas barotajas sabada, ir mahjas fums un kakis no sawa faimneeka behg un ja til war, tad ari daschreis mahjas zilwekus plehfeh. Wini no jums bihstahs, wini it zeeti pee ta likuma turahs, ko juhse efeet pawehlejufchi, bet til preefsch azim. Waj ta ir muhsu waldischana, waj tā mehse dohmajam zaur fihweem likumeem us preefschu tikt, waj tā gribam sawu waru walkakt, mohzidami un wifadi fpauiddami? Ne! tā mehse nekurp netiksim, bet atpakal rahpfimees.

Juhs man fajiseet, te til runa no wahrdsinafchanas; bet waj tad ta ir kahda wahrdsinafchana, kad ari tas noteek, kad us zetu brauz, jo tad jaw sinams zeetaki jawalda. Utnahz tu, Mahjas weefi pee manis, drufku labaki apfstatees, jo lihds schim tu til par leelajahm durim esi eefschā gahjis; bet apstaiga ari aplahrt manai mahjai, waj tu ko ari til breefnigu ceraudfisi, par ko tew til dikti buhtu ko brehkt. Gribu ar tewi mans draugs, Mahjas weefi dereht, ka ja tu pee manis kahdas zeetas pahrestibas atradisi, tad gribu us tam zeeti pakal raudsiht, ka tas wairs us preefschu nenoteek, un ja Deems tiks fadsihwoht, tad par Zahneem, us Mihgu pee tewis nostai gafchu un kohpa kahdu glahsiti alus isfersim, tew pateildamees.

Labi Beztehws. Es dohmaju, ka til ilgus gadus gan nefsmu par walti stai gahjis nesinadams, kas pee Zums noteek; pee Zums noteek tahdas leetas, ka tihri bail buhs klaufitees, kad dsirdeseet, ka juhse ari efeet tahdas mohzifchanas ar patifchanu flatijufchi, un ne weena wahrdina turpreti runajufchi.

Waj gan dohmajat, ka neredseju, ka kakis tika ar funi rihdihst un beidsoht faplehts, kur juhse wehl kakt bijat? Waj ap juhfu mahjahm besdeligas lihgsdas noteek isgahstas, mafinee par spehlitehm behrneem eedohiti? waj pee Zums noteek kru-

pis jeb rupuzis us dehljcha uslikts un tā gaisā ussists, tā kai nabadsnam krištoht semē eelščas jaw ir ahrā.

Medsat, tur juhsu kalpu un pašču behrni, kas taurineem kahjas un spahrnus istrauj. Stataitees wehl, ko tur tee leeli un masi kohpā sagahjufchi tā gahrđi smeijahs un brihnahs. Gesim raudsiht: ak, palaidni! Medsam labu datu dunduru us šalmeem šadurtus un walā palaištus, lai skreij; bet wiši gul semē, šalmi zaur palatāhm isdurti.

Tur tani ohsolā gan buhs lapsenes jeb sirseni, tā juhsu ganels tā galwu aptinis bada, waj tee ari skahdi dara, ka tā teel pohstiti.

Tahs jaw juhsu malščeres, ko juhs pašči schoriht, jeb wakarriht esat eelkufchi? kas tas tur ir? Asaritis! un wehl nabadsnam ahkis isdurts zaur šahneem.

Alaidu laiks wehl ir par agru, kadeht gan tahs meitas tur ap to uguns-kuri, us grahbeekteem usspeduščahs stahw un tahda gahrđa smeščana un ehmniga bals dsirdama? Gesim raudsiht: Ak juhs neschelligi žilweki! — dsihwi wehšči teel eelšč uguns mesti, tā ka tā ehmniga škana ir wehšču tšchihl-štesčana, kamehr nabadsini šawu dsihwibu islaisch uguns leefmās.

Juhsu pašču sirgi jaw ari ir breefmigi nošohditi. Pašlatatees ween, tā wini spahrđahs; kaiminu sirgeem tas pats: wišeem tšchetreem astes kohpā šašeetas. Žuhku waiščlu mahte nahl kliba us trim kahjahm lehđdama mahjās; — bet ko nama-mahte tā šehli to labako gohtinu glauda, apluhkofim to ari garam eedami; wai! laba ajs isšista. Sweika wešela tika islaisča us ganibahm un tagad pahrnahł ar weenu azi. Pašlatatees šaimneeze mihta, tā gans ir nobehđajees, jo laundaris ir bailigs, wišč ar sprungulu ir azi isšweedis, ak tu negantneeks!

Nu, mihtais weztehws, buhs man ari laiks drihs prohjam dohtees, ari Mahjās weši negribu ilgaki aiskaweht, jo tam wehl žiti nama-tehwi un nama-mahtes ja-aprauga. Pats nu gan gribu eelščā ee-cet un kahdu brihtinu pee Žums atpuhstees. Kas tad tas tahds, kas tur pee lohga rahma lohkahs? Nabaga kustonitis ir ar ihlenu peedurts, un kā dsirdu, tad jaw no wakarriht. Tur redsu us plaukta daščus awišču numurus, bet kā tee isšlatahs! — Noputejušči, šabursiti, eeplohšiti un ar šwetšču taukeem apraipiti. Waj tad Žuhs weztehws til maš laika-raštus un awišes zeenijat, ka tā šawas awišču lapas ustaupat, jo winu lapinās atrohnahs daščs padohms, daščā mahziba, ko ari turpmal deretu palasiht. „Kas nu ees šchahdus neekus usglabahł,“ weztehws atbildeja; „šinas pahř kareem un šahsti ar breefmigeem. notikumeem mums patihł.“ Ja nu Žums, papin, paščeem netihł padohmus un mahzibas lasihł, tad tatšču awišču lapinās ustaupat preełšč šaweem gahjejeem, lai tee šew derigi laiku pakawetu un dašču mahzibu šmeltohs. „Kas to dsirdojis!“ weztehws druzin ša-ih-dsis issauzahs, „maneem gahjejeem jastrahda, es tohs neturu preełšč lasišchanas.“ Kad Žuhs, tā weztehwam atbildeju, šaweem gahjejeem dohtut awišes lasihł jeb teem pawalas brihščds preełščā lasitut, tad tee paliktu peeklahjigaki un gohđigaki, bet Žuhs to nedarat, tapehž tee ari šawā isturesčanā un štrahdaščanā masal šawu peenahłumu ispidla, Žuhsu lohpus mohža, teem pahri dara u. t. pr. Ar Deewu, weztehw, žitā reišā atnahłšču pašlatitees, waj šcha laiku padohmu buhšcet eewehrojufchi.

Šawu rakstu beidsu žeredams, ka zeenigi lasitaji buhs pahř leezinati, ka weztehws nepareiši šehšlojees par netaisnibu. Re-

darat pahri lohpeem un kustoneem, tad brauzat drohšči weent us Mihgu, žums ne mata gals netiks aiskahrts, nedš kahds kungs nedš gardawois žums šibeles nedarihš.

A. S. g.

Raksts is Lugascheem.

Dhtrdeen tai Atā Merzi bij Lugasču Latwju draudsei beheu deena. Laudis pulkeem lasijahs basnizā. Lai gan nebija tas augšts un mahzihts wihrs, ko bija šanahłufchi pawadiht, to-mehr tas bija wihrs, kas bija peeminetai draudsei mihtšč draugs, brahlis un tehws, tas bija wihrs, kam deesgan newarehs pateiktees Lug. Latwju draudse un to wehl labu laizinu peeminehs, kaut ari wina šapa kalninsch šen jaw buhs ar šahlitehm apaudsis; tas bija winas mihtlais pehrmintera tehws un šine mahjās bijufchais šaimneeks Pehters šiminšč, kas tai wairal kā 30 gadus par pehrminderi šabijis un to amatu, kā weenam ihštam pehrminderam un šristus mahžektam klahjāhs, walđijis.

Basnizā papitnam draudse šanahža. Altara preełščā šahweja lihķis, kufsch jaw tika mandagā pee wakara eenesis. Ari kanzele un altaris bij truhwu pehrwē tehrpti. Mahžitajs nahža kanzelē un pehž nodšedatas dšeesminas wišpirms peemineja, ka mihtlais aigahjeis šine tehws ešoht šawā laikā tšchetreem mahžitajeem — no kureem diwi jaw ešoht Deewa preełščā aigahjufchi, par pehrminderi bijis un kalpojis un katris šawā laikā lihđs ar apustuli Bahwilu warejis leezinaht: „Jo man neweens, kam buhtu lihđšigs prahts ar mani, kas til širsnigi par Žums gahdatu: jo tee wiši mekle šawu pašču labumu un ne to, kas šristum peeder. Un Žuhs šinat wina ismanitu uštizibu, ka wišč kā dehlš tehwm ar mani ir kalpojis pee tahs preežas mahzibas.“ Un tad teiza, ka nebuhšchoht un negriboht wis šhini šwehtā weetā mihtu aigahjeju leeliht, tamdeht ka nelaiķis ari tahds pats greezigs kā katrs bijis, bet til buhšchoht leeliht un šlaweht to leelu Deewa šehšlastibu, kas eelšč wahjeem špehžiga rahđotees un zaur kuru ari wežais šine tehws par mani gahđajis un puhlejees žil eespehjis, par pehrminderi buhdams. Un tad garakā lihķa runā peerahđija, ka nelaiķis bijis 1) kā ihštens wihrs, kahdam ihštam wihrām waijaga buht, kas naw wis lihķkis un peeglauditajs bijis, bet katram, lai wišč bija waj kungs waj šemneeks, teiza, ko wišč par pateesibu bij atšinis, nebehđadams kaut tas eenaidneeks waj draugs wehl tam paleek. 2) Ka wišč bijis ihštens Latweetis un ka tahds wišč bijis zaur to, ka wišč mihtodams šawu tautu, naw eenaidneeks bijis us žitahm tautahm. Ka wišč naw lamojees par wezeem laikeem, bet tur pretim preezajees par šcha laika brihwibahm, lai gan ne ikkatrai jaunai buhščanai jaw peekritis, bet teizis: nesin waj tas tā buhšchoht labi eet. 3) Ka ihštens šristus mahžeklis wišč bijis, un til wišč draudšes labumu meklejis. Ka wišč gahđajis par to, ka wina pagasta behrni lai tiktu labi mahžiti, pats, kad mahžitajs wina mahjā tohs pahřlaušija, arweenu klahu buhdams, daščureis ari taujadams. Ka wišč šohlahm naw pretineeks bijis, bet wehl pahř tahm preezajees. Ka wišč bijis katreis mahžitajam labs draugs un tahds, ar kuru katreis mahžitajs ar preeku un patiščanu šatikhš. Kad mahžitajs gehrklambari prašjis pehrminderem, kahdus mahžitajus buhšchoht us bihbeles šwehtkeem luhgt, tad wišč ešoht atteizis: Mahžitajs! kad Žuhs luhđsat preełšč špredika teiščanas, tad luhđsat tahdu, kas jauns un naw wehl ilgi par

mahjitaju, tahdam ir karstaka mihlestita un no tahda teitks fpredikis draudsei labi patihl un pee firde eet. Kad Zuh luhdsat preefsch stahstu stahstifchanas, tad luhdsat wezu dsihwojufchu, kas jaw fcheit dauds Kristus draudsei peedfihwojis, jo tahds proht labi stahstus stahstihl. Ka ihstems Kristus mahzellis winsch bijis ari tamdeht ka winsch to kustu, ko Deews tam uslizis, ar pazeetibu bes kurneschanas nefis. Un gruhts krusis tam bijis ko nest: jo trihs gadus tas bijis wahjich, ka naw spehjis Deewa nama atnahkt, kaut ari no wifas firde tur wehlejees buht. Ari gruhts krusis bijis tas, kad Deews winam laulatu draugu zaur nahwi atnehmis, ar kuru tas ilgus, mihlestitas un fatizibas pilnus gadus kohpa dsihwojis un kuru wahjibas deht newarejis pats us dufu kapfehla pawadibt, bet bijis ar fahpjupilnu firdi mahja japaleek.

Behz beigtas lihku runas stahjajs mihta aishgahjeja amata beedri un nehma fawu wezo tehwu un draugu, to isnefdami is tahs weetinas, kas nelaihim bij dsihwes laika ta mihtala. Pee fahrka lihdsahs gahja Kine tehwa wifumihlakais draugs un amata beedris ar firmu trihjedamu galwinu, wezajs Tilgala tehws, kas ar bijis ilgus gadus par pehrminderi un leela wezuma deht preefschgadods no amata atstahjees. Winsch lai gan nest wairs newar un nespehja fawu mihtu wezu draugu is tahs weetinas, kur abi kohpa bij daudstreis bijufchi, tad tomehr firde winu dsina, wezu draugu pawadibt, kam winam ari drihs pakat buhs jasteidsahs. Uhra pee basnizas fagaidija draudses ragu puhteju beedriba, kas bija fanahkufe nelaihi pawadibt un tam ari no fawas pufes gohdu parahdibt, to pawadija ar truhwu marfchu lihds behru kambaram. Lihkis tika neschus nest no basnizas lihds kapa malinai no draugeem, ra deem un draudses lohzeleem un zetsch bij iskaisihts ar flujahm. No behru kambara ar to dseefmu: Us kapu lihki pawadam u. t. pr. lihds kapa malinai, kur tad mahjitajs wehl ardeewu dewa: Ardeewu dohsim fawam mihtam draugam un pehrminderi tehwan, ardeewu dohsim tam wihrum kas tagad kapu pee fawa laulata drauga duf, ardeewu dohsim tam, kas „ar Deewu“ wifu fawu muhschu dsihwojis. Kad mahjitajs nelaihi bij us dufu eefwehtijis, tad fahrka kapa fmiltis behrt un apfegt to, kas bija mihtfch wifai Lug. Latw. draudsei un fmilfchu faujinas tika mestas un falda dufa wehlela, kas muhscha deefgan ruhktuma fawa laika boudijis.

Ta pawadija peemineta draudse fawu mihtu wezu pehrminderi tehwu us dufu pehz pabeigtahm fcha laika gruhtibahm. Lai gan pee wina kapa wairak ne-atflaneja, ka til mahjitaja „ardeewa“ un nelahda runa netika tureta no kahda amatabeedra neds no kahda draudses lohzehta, tad tas nenotika tamdeht, ka winsch nebuhtu tahds, ko newaretu peemineht ka tahdu, kas mums ir laba darijis, bet tamdeht ka muhsu draudse wehl naw tahds eeradums, ka amata beedris fawam amata beedram waj draudses lohzehtis fawam, wifai draudsei mihtam labdaritajam kahdu wahrdinu pakata fauktu un to peeminetu.

Par mihta nelaihi pawadifchanu sinojufcham, man ari no wina dsihwes gahjuma kas japeemin. Pehter Kiminsch bija dsimis Kines mahja, kur wina tehws bij par fainneeku, tai 31. Augusta, 1801. gada, miris tai 22. Februaru 1875. g. ta tad to wezumu fadsihwojis no 73 gadeem 5 mehnescheem un 22 deenahm. Ap Zurgeem 1829. gada winsch no tehwa usnehma mahjas waldifchanu un kuru winsch waldija 42 gadus, til wehl preefsch 4 gadeem dehlam waldifchanu atdewis. Par pehrminderi, ka jaw teizu, tas wairak ka 30 gadus bij

bijis un til preefsch trihs gadeem no amata wahjibas deht atstahjajs.

Mihtais aishgahjejs bij wihrs, kahdu reti waram peedfihwoht un kuru ari til drihs nepeemirfifim. Lai gan wina jauniba wehl bija wehrdsiba un nelahdas flohlas, kur buhtu ko mahzitees warejis, tomehr winsch nebija tahds, ka daschi wezi, kas naw flohloti un kas flohlahm leeli pretineeki. Wezajs Kine tehws tahds nebija. Til lihds ka leelkungs preefsch kahdeem 20 gadeem muishcha pagasta flohlu zehla, Kins jaw pirmais bija, kas leelkungs luhdsa, lai wina behrus ari flohla peenemoht. Tahda luhgfehana agrakods laikods wis til lehti ne-atradahs, tadeht ari leelkungs Kina luhgfehane laiynigi paklauffija un wina behrus ar preeku flohla eenehma. Pats fawus behrus fawa laika flohlojis, winsch redseja, ka wina dehla dehti ar tahdu flohlu, ka wina behru bij flohloti, newarehs istikt, winsch dehlam palihdseja tohs wairak un fmal-laki flohloht. Ari winsch bija ari fawa laika draudses teefas wihra amata bijis un to amatu gohdam walkajis. Ko nu es wairak wehl stahstifchu, jo katris Lugaschu draudses lohzehtis teiks un leezinahs: winsch bija tahds wihrs fawa laika, ko til lehti ween newaram peedfihwoht. Lai duf faldi fawa dsestra kapina lihds tai deeninai, kur Deewa basune atflanehs un wisi no kapeem ifeesim un katris dabufim par algu to, ko dsihwojoht efam pelnijufchi. Dufi faldi!

Remi par labu mihta Latwju tauta, kad es Tawa preefscha tawam kreetnam aishgahjufcham dehlam peeminas krohniti efmu pinis par to, kad winsch bija tahds, kas ar wifu firdi un prahtu par mums gahdajis un puhlejees. Redohma wis: zilweki dauds mirst un par katru jaw newar tautai sinu doht, til tad ween, kad tas ir augsti mahzihis un pehz wahda wifai tautai labi pasihstams. Mihta tauta! Tew gan winsch nebija pasihstams, bet til mums Lug. Latw. draudsei, bet tomehr winsch to ir pelnijis, ka lai Tawa preefscha wini peemin, jo kad tani laika buhtu flohlas bijufchas un winsch buhtu augsti mahzihis tizis, tad ar to garu un jautrumu, kahds winam bija, peemineta draudsei kalpojoht, winsch ari Tewim mihta tauta buhtu kalpojis un Tu wina puhlinu un dedfigu garu fajustu un wina wahrds Tewim nebuhtu fwefeh, bet katrs ar preeku peeminetu. Un tomehr winsch Tew ir kalpojis, jo Lugaschu Latwju draudse ir Taws lohzehtis un kas lohzehtam labu dara, tas dara ari labu tam, kam tas lohzehtis peeder. Tamdeht nem par labu, kad es Tawa kapu „Mahjas weefi“ wina behru deeninu un dsihwes gahjumu ihfi aprakstiju, par pasfubinafchanu, ka katris, kam ir kahds gohda amats, to ka gohda amatu walkatu. R. W.

Leepa un ohfols.

(Basajina.)

Masa masa mahjina,
Staisa upes malina
Dsihwoj' daita meitina,

kas fawus wezakus preefsch fen gadeem tumfcha semes flehpi bija glabajufe.

Kahda flaidra, jauka deenas laizina eenahja weens wezsihts meitinas istaba. Tam bij galwa ar firmu krohni pufch-kota un wisi lohzehtis winam trihjeja un drebeja, ka apfchu fohla lapos wehtrina rudeni. Schis wezihis meitinu, kas weena pati istaba fehdeja un baltu fchuwekli rohka tureja, laipniga balfi usrunaja:

„Sehd meitina, gaidi gohdu,
 „Laimes stigi noswihduschi!“
 „Laimes stigi noswihduschi
 „Lew draudstaa mellebami.“
 „Bawajzaju laiminu
 „Kur prezetu few behlin?“
 „Laimes mahle atbildej“:
 „Weentulites sehtina!“

Meitina firmo weziti eeraudsidama un wina mihligus wahr-
 dus dsirdebama, tifa no preeka ta pahremta, ka wina newa-
 reja wezischam ne puspleshia wahrda atbildeht, uslehja no ben-
 fischja, eegahja dahrsina un preeka asaras raudadama, schahdu
 dseefminu dseebaja:

„Es bahrite, weentulite,
 „Es laimites negaidij“!
 „Atnah! laime negaidita
 „No paschast laimes mah'ts.“

Til ko meitina dseefminu bij beiguse un sawas preeka asa-
 ru aztinas flauziju, wina eeraudsija leelu, spohschu kariti
 ar sefcheem firmeem sirgeem un weenu staltu jaunekli eefschâ
 fehsham, duru preefschâ nobrauzam.

„Waj nu skreet, waj nu behgt,
 „Waj palitt dahrsina!“

tâ meitenite eefanzahs un pakrita pufgihbusi us puks dohbes,
 kur winai sapni rahdijahs, ka weenâ nakti usauga tahs leepi-
 nas turumâ, ko winas tehws dahrsa widu bij stahdijis, weens
 flaisks un itin kups ohfols. — Pehz kahda brihtina meitina
 pamohdahs un eegahja istabâ, kur staltais jauneklis, kas pat
 laban bij peebrauzis, winai rohku sneegdamâ teiza:

„Nu ir weenreis tas atnahjis,
 „No Lew sirds ir lahroj“i!“
 „Atslehds sawu sirninu,
 „Dohd man ruhmes weetinu!“

Meitina apkehrahs tuhlin jauneklâm ap kaku un skuhpslija
 ar mihlestitas jufchanas pilnahm luhpinahm wina nosartu-
 schus waidsinus.

Pehz masa brihtina atpuhtahs dsikâs jufchanâs peekufu-
 schas sirfninas un mihlestitas klufums mita jauna pahra dsih-
 wojamâ kambariti.

Tâ pagahja stundas, deenas, nedetas un gabi. Jauneklis
 neschfihrahs wairs no meitinas, dsihwoja tur pat un palita
 winai par muhscha draugu. — Nu auga un kuploja leepa
 un ohfols abi weenâ dahrsina. Smilga.

Sihki notikumi is Rihgas.

Retortdeenu tai 27tâ Merzi pulksten puf weenpadsmitos wa-
 karâ polizeja pamanija, ka Jaroslawas celâ Jšina namâ is
 Birneeka wihtuscha duhmi nahtoht laukâ. Birneeks, kas patš
 nama augšchas tahschâ dsihwoja, tika usazinahts, lai sawu
 wihtusi attaisoht, bet winsch to leedsahs dariht, ta ka polizeja
 lita wihtuscha durwis uslaust un te tad nu israhbijahs, ka tre-
 pes, kas us Birneeka dsihwofli augšchas tahschâ weda, bija
 pilnâs leefmâs un ka schur un tur stary muzahm isliktee salmi
 un ragoschas dega. Uguni laimejahs dseht. Sihlaki ismek-
 lejoht atrada, ka daschâs weetas pulweris bija islaishts, fee-
 nas ar petroleumu aplaistitas un us grihdu weetahm schfihwi ar
 petroleumu notikti. Brandwihna wahtes atrada uhdeni. Wisu
 kohpâ fanemoht jadohma, ka uguns schê tihscham peelitta, lai
 waretu apdrohfschinatu sumu dabuht ismagfatu. Birneeks sawu
 kustamu mantu bija par 900 rubl. apdrohfschinajis. Winsch
 tagad atrohдах ismekleschanâ.

— Tai nakti no 29to us 30to Merzi is schihdu sinago-
 gas issagti wairat tepdeku un aiskaramo, par kahdeem 200
 rubl. Sagti wehl naw peekerti.

Atbildas.

- 3. M. — B. Luntas-dseefmas Irhajam, tapeh; luhpsami peesuhat sawu
 krahjumu.
- 4. M. — B. Breefsch schi numura bija pa wehlu. Turymal leetasim, zil
 tablu pabrēpreechama leeta un peellahjiba to atlauj.
- 5. D. — J. (No 1ma Aprisa lihbs gada beigahm) Mahjas weefis ar pee-
 likumu malsa ar peesuhstifschanur pa pasti 1 rubl. 95 kap., Mahj. w.
 ween bes peelikuma 1 rubl. 35 kap.
- 6. P. — S. Atbilde nesteis. Kas par to, ka jits war wairat par weh-
 sturi pihtstet ka jits spehi ralkstet. Katrs raksta un pihtst, zil winsch
 Redakcija.

Atbildebams redaktehrs Ernst Plats.

Jauns bifeneeks,

(gehgeris), ja waretu buht Kursemneeks, lam labas
 leezibas par usweeschanahs un par praschamu rudens-
 un seemas-jaltes isrihloht, teel mellehts no weena
 tunga, no muischneela lahrtas. Tam gehgeram
 wajaga prast kwefschu-topeli west, ragu puht un
 klaperjaltes us lahtscheem, willeem, breecheem, lap-
 scham un t. pr. ar zil waredamu masu pulku dsine-
 neju isrihloht. Wikam aridjan jausnemahs usluh-
 toschanu west par juna-stali un par mescha-fargeem,
 talihbs ar tani laika, turâ jaltes neteel turetas, tam
 wirf-muischaswalbineklam, pehz wina isrihlofchanas,
 faimneeziâ peepalidseht.

Kam sihlabs schahdu weetu usnemt, war peeteil-
 tees pee usrahdsichanas sawu leezibas-schmju, us
 schu adrefi: „Управлющему Роману Карловичу
 Бурману, Псковской губернии, черезъ городъ
 Наворжевъ, на станц. Ашена, въ село Гора.“
 kur sinu par lohni, deputati, dsihwofli un t. pr. isdohs.
 Tas patš lungs grib ari pirti

Kuzenus,

no ihstas Kursemes flakas, kas willus ker, un bree-
 scharagus pa pabreem no 12 lihbs 15 sareem; pee-
 teilschanahs ar usdohschanu tahs jenâs teel us aug-
 schajas adrefes isluhgia.

Mahjelli atrohd weetu pee R. P. Ulricha, Kemp-
 nermeisters sirgu-celâ N 10.

Sludinaschanas.

Behrsu muischâ,

Saunpils basnijas draudse buhs tai 18. Aprili f. g.

tirgus.

Scrihweris

ir preefsch Waltenerga walsis wajadhsigs. Peeteil-
 schanahs, lihbs ar leezibas-raksteem un tuhlt ari
 notaisichana tai 8. Aprili f. g. pulksten 10 no rihja
 pee pagasta waldbibas.

Waltenerga pag.-wald., tai 15. Merz 1875. 1

No 27. Merza 1875 gada fahloht es usnemohs
 aisschahweschanu ziwilu- un kriminalu-leetâs pee Di-
 naburgas aprinka meera-teesu instituzijahm un ih-
 paschi pee Krizburgas meera-teetas.

Adwokats **A. Duettner,**

Schlapstatê preti Krizburgai. 3

Walmeerâ!

Weens gohdigs puila, lam buhtu luste par bekeri
 mahzitees, war weetu dabuht pee bekerâ

C. Dahlberg.

Janni zilweki, lam patitohs schlofera-amatu
 zemahzitees, war peeteiltees Jelgawas Uhr-Rihgâ,
 1. Ambaru-celâ N 18, sehtâ pee Pfeiffera. 2

Tai pee pilsehtas peederigâ Salas muischâ (Holm-
 hof), preti Slohlat, tiks 15. un 16. Aprili sch. g.
 wihs muischas inventarijums, lohpi no angli un
 puf angli (Halbblut) flakas, sirgi, wahgi, lama-
 nas lâ ari wifas kustamas mantas us wairat-fahli-
 schanu pahrdohias. 2

Isu muischas pagasta-waldbichana, Jaun-Jelga-
 was aprinki, us Leischu rohbescha, — dara sinamu,
 ka tani 23. April 1875 pee tahs paschas tas buhwes-
 dards weena no grants-kaku-maisijuma taisama
 slohlas-nama tam masalprasitajam uhtropi taps is-
 dohts. Wairat par schu darbu war pee Keretas pa-
 gasta-scrihwera dabuht sinah.

Linu- un pakulu-dsijas

wifds numurds teel pahrdohiti

B. Eugen Schnakenburga
 kantohri Rihgâ,

leelâ Pils-celâ N 1, preti birschas namam.

Weens selta rohfu-apeekamais

(Armband) ar leelu smagmi no smalka brihtanta
 turâ bija lauma eefsch amalja, ir tai zelâ no Rohpa-
 scheem lihbs Rihgai pasubis. Gohdigais atredes teel
 luhgts wina pret peenahlamu patezibas-alku nobohst
 Rihgâ, leelâ Aleksandera-celâ N 5, 2 trepes augsti.

„Beribas beedribai“

numira tai 31. Merz F. Gehring, № 157/15; un tai 2. Aprili S. Treumann, № 652/16.
Preekšneeziba.

Sludinajums.

La nepeauguša A. Bandau formunta leetā, teel zaur šho no Rihgas semes- tā semes-bahrinu-teefas wifem sinams daribis, ta 18. un 19. Aprili f. g. Riltera muišā (Siggub), Suntaschu basnizas dr., tite us wairat-fohlischanu daschadas

faimneezibas-inwentara leetas pret flaidru naudu pahrdohstas. Iffohliti tiks: darba firgi, weenu gadu wezi buleni (put-anglefchu stalas), semtohpibas maschinas, laufaimneezibas leetas, kamanas, wahgi un t. pr.
Rihgā, 1. Aprili 1875.

Rihg. hipoteku beedriba.

Teem pee Rihgas hipoteku beedribas peestahju- fcheem imobiliju ihpafchneeleem teel zaur šho at- gahdinahis, ta

pusgada intrefes

par to wineem aisdohstu naudu tai laika no 15. lihds 30. April f. g. ir maksajamas, un ta pehz šcha termina beigšanas pehz beedribas likumu § 66 buhs strahpes intrefes 1 prozente no tahs ne-aismaksatas naudas jamatfa.

Direkzija.

Rihgas Latw. beedriba.

Swehidern, 6. Aprili pulsti. 5 buhs runas-wihru mehnescha kapulze.

Pirma leeldeenās sivehtku deenā buhs

teaters;

štra leeldeenās sivehtku deenā buhs

weefigs wafars

ar danzofchanu.

(Turpmat plaschatas sinas.)

Preekšneeziba.

„Beribas beedriba.“

Dhtro leelbeen, tai 14. Aprili pulsti. 8 watarā

weefigs wafars.

Beedru lungeem 30 kap., beedru dahmahm 20 kap.; nebeedru l. 50 kap., nebeedru dahmahm 35 kap.
Preekšneeziba.

Jonatana beedriba.

Dhtā leeldeenās sivehtku deenā weefigs wafars ar danzofchanu. Gefahstums pulstien 5 pehz pufd. Rebedri war zaur beedreem tikt eewestti.

Preekšneeziba.

Dsehrbenes

„Beribas beedriba“

isrihshs tai 15. Aprili f. g.

teateri

un

weefibas wafaru.

Sahstums pulstien 6 watarā.

S i n a.

Wiapuf Daugawas, Alguzemā ir weena grunte 1008 tradrat asis leela ar maju mahjiru aisheloschanaš deht lehti pahrdohdama zaur hugo J. Kaul, Rihgā, leelā Smilfchu-eelā № 36.

No zentures atwehlehts. Rihgā, 4. April 1875.

Deilehts un dabujams pee bilfchu- un grahmatu-driketaja Ernst Plates, Rihgā, pee Pehtera basnizas.

Leo Wiffora zigaru-, papirofu-, pihpejamahs- un schuauzamas-tabakas magasine

tagad atrawisees no 1 Raja f. g.

Kungu- un Wintz-eelu stuhri Nr. 9.

Zeenijamai publikai daru sinamu, ta es schini deenā esmu eeriktejis Rihgā, Schuhnu-eelā Nr. 14, 1 trepi augsti, smaltu

kungu-drehbju fagatawoschann (magasihni)

ar to andeles-wahrdu „F. Schoop“ un luhbsu ihpafchi wehra likt, ta es wairat gadus pee flawenaleem amata-meistereem Rihgā un pehdigi Pehterburgā pee Bruhschu printfcha Kahela hoshteseranta par palihgu strahdadams, tā ari kreetnus darba-spehtus apgahdadams, eespehju un raubfifchu latra pagehreschanai un patifschanai isfikt un apfohlohs, ar labu darbu latru pafemigi apbeeneht.

Ruhgdams mani ar fawahm apsteleschanahm apgohdinahst, paleeku ar zeenifchanu Rihgā, 23. Merz 1875.

F. Schoop.

Sludinafchanas fina.

Ar to scheid augfchā peeminetu sludinafchanu dohdu es wifem maneem draugeem un andelmaneem sinahst; ta no ta laika, lamehr es jawu wihna pahrdohfchanu aimetu, es tagad ar pilnu spehtu til ween bruhw-uhdenus, fahbus par selteru, sohda un limonades uhdeneem nosauz, ar pilnigu ifgudroschannu bruhweju, tamdeht wifem maneem wezem' draugeem un andelmaneem ar ustijibu pahrdohst waru. Manu fabriki jeb uhdena bruhwi esmu es eezehlis manā paschay man peederigā namā, tani sauzamā ganibas- jeb Weidenbaum-eelā eefsch to mahjas weetu № 10; bet lai pirzejem wasafchanas nebuhtu un wifem maneem draugeem par weeglalu atrafchanu, esmu es weenu pastahwigu pahrdohfchanas- un apsteleschanas weetu eezehlis Rihgā, Luis Lundmann un beedra Baltijas leelā dseebataju wihnapagrabā, blakam Redlich tunga gruntigas Englischu magasifhnes, un zeru, ta wif mani pirzeji ar fahschu eerifschannu pilnā meerā buhs. Wifus sweizjadams es parafstohs

Hugo Est. Pyra.

Uj to scheid augfchā peeminetu sludinafchanu rahdidami, dohdam mehš sinahst, ta neween tee pee Hugo Est. Pyra tunga uhdena bruhwi fataifitee ruhdbamee uhdeni, kurus nosauz par sohda, selteru un limonadi par bruhwija jeb fabriki malsu pahrdohsti teel, bet aridfan par wifu lehtato zenu, tee labatee un lehtatee ahsjemes wihni, tā aridfan rums, tonjaks, schampangeris, Spaneeschu bischops, Sweedru punfchis, porteris un wifit zitadi dsehreeni eefsch mufhu wifu leelata Baltijas dseebataju wihnapagradu ir dabujami.

Luis Lundmann un beedra.

Trifchas sehklas

no fahnehm, pufehm, kohseem, truhmeem un semlohpju augeem peebahwa

H. Gögginger.

Zenu- norahditajus Latweefchu walobā par welfti dabujami un teel bef maffas peefuhititi.

Ispahrdohfchana.

Trefchā leeldeenās sivehtku deenā, tai 16. Aprili f. g. pulsti. 10 tiks us weza Lehgerlauka № 132 pret flaidru naudu pahrdohsti: firgi, gohwois, wahgi un wifadas semlohpibas leetas pee

Martin Dump

Manās

Damf-malschanas-dfirnawās

Dinamindes-eelā № 31, Mahrtinu basnizas turumā teel preekfch malschanas uš lohni latru laika preti nemtas aušas, ruhji un tweefchi.

Adolf Schneidemann.

Maflawas Ahr-Rihgā, Dinaburgas-eelā № 60 ir weena rospufla pahrdohdama.

Wehrwes!

Labakas flumfahles, kohfemile-falwe, wifadas onelinu pehrwes, faku- un dseltenu pehrwi; ari wifadas mahlbera pehrwes, seepju-fahles un balinajamahs fahles pahrdohd lehti

Jaegermana un dehla

jaunā

pak-lambari, pehrwu-bohdē, tā arri fahls-fifku- un lapu-tabatu-magasifhne, Suworow-eelā pee Rapsin eebraufschanas-weetas.

Bolar fiwju-guano, ihstu Leopoldshaler kainitu,

superfosfatu

un

ammonial - superfosfatu weenigi pahrdohd

B. Eugen Schnakenburg,

preti birfchai.

No polizejas atwehlehts.

Behgli.

(States № 12.)

„Kur es esmu? Seedin'sch prasija wehl reis, kad' Tonija arweenu wehl neko ne-atbildeja. Win'sch fajuta, ka winas rohka drebeja.

„Efat meerigi — nekustatees dauds,“ wina luhdsja. „Pirmo reis pehz astonaahm deenahm Zuh's efat pee samanas.“ Winas waigi bija nojarkufchi un azis nolaihtas.

„Ka es esmu fche' tizis?“ win'sch prasija.

„Mans tehws un mans brahlis ir Zuh's schurp atnesufchi, tadeht ka muhsu mahja nebija preel'sch Zums droh'fchs patweh'rums.“

Ari wezo mescha fungu win'sch tagad atgahdajahs — bet winas brahlis! Waj win'sch bija to ari redsejis?“

„Un Zuh's — Zuh's efat pee manas gultas sehdejuschi, efat mani kohpufchi,“ win'sch runaja tahtak un usskatija Toniju ar pateizigahm azim. „Zuh's efat manis deht breefmas gahjuschi! Kad es buhtu te atrasts tizis, tad Westfalijas polizeja buhtu ari us Zums jawu warmahzibu isgahsufe. Win'sch — win'sch, kas mani ir mellejis, ka aisschautu stirnu, deena un nakti, kas mans niknais eenaidneeks — —“

Maksis eenahja taja' azu-mirkli ala, lai Tonija waretu aiseet, un bija preezigi pahrschegts, flinneeku sehdu atrohdoht.

„Ha! draugs!“ win'sch issauzahs jautri. „Zuh's efat weenreis pamghduschees!“ Win'sch peegahja behglam un sneedsa tam rohku. Win'sch bija pat deenahm pee ta gultas sehdejis un bija ar winu ta apradis, ka ar kahdu fen pasihstamu draugu.

Seedin'sch sneedsa tam jawu labo rohku un usskatijahs Toniju ar prasidamahm azim.

„Das ir mans brahlis,“ wina fajija.

„Mehs jaw pasihstamees, Tonija!“ Maksis issauzahs smaididams. „Efam fenaki Getinga redsejuschees, laut gan lohti reti. Bet — te es esmu sehdejis, un man naw neweena drauga, pee kura es til dauds reisu buhtu sehdejis. No tam Zuh's neta nesinat, bet mana mahja war to Zums apleezinaht, zil ustizigi esmu Zuh's kohpis. Baldees Deewam, ka Zuh's efat reis pee samanas, jo man ir fche' daudsreis gar'sch laiks bijis, nu mehs tatschu warefim farunatees, jo Zums wajadschs kahdu laizinu wehl fche' palikt.“

Seedin'sch pateizigi jaunam draugam speeda rohku, nespehdams tam schini' azu-mirkli ar wahrdeem pateiktees. Ari winam islikahs it ka win'sch to jaw fen pasihstu, ka win'sch to ka labako draugu mihletu.

„Es zeru, ka buhsim draugi,“ Seedin'sch atbildeja.

„Es esmu jaw Zuh'su draugs!“ Maksis issauzahs. Preef'sch zita es nebuhtu teescham jawu fleepno alu atwehlejis. Waj te naw labs patweh'rums? Seenas ir til stipras, ka tahs newar ar leetgabalu lohdehm pahrschekelt. Muhs netweens newaretu no schejeenes isdihst, kad mums katram ir tikai laba bise un pahrtika preef'sch pahra gadeem.

Es dohmaju, ka Zuh'su eenaidneeks, polizejas komjars, Wenzels, dauds ko par to dohtu, kad win'sch scho brango klintsalu sinatu. Win'sch ir mans radeneeks, bet kamehr win'sch warmahktu deenesta eedewees, muhsu radneeziba nebija wairs ihsti stipra, un tagad ta ir gluschi isirufe, kamehr mana mahja Tonija no wina atfazijusehs.“

Win'sch bija to gluschi weenaldsigi runajis. Tonija nojarka

un nowehrta azis, kad Seedin'sch us to pasfatijahs; wina taihsjahs patlaban us mahju eet.

Seedinam wehl reis rohku sneegdama wina fajija: „Nu taupat jemi, lai Zuh's drihs taptu pilnigi wesels.“

„Es pazeetischohs un taupischu jawu dshiwibu, kuru Zuh's efat isglahbuschi,“ win'sch atbildeja sirsnigi. „Tagad mana dshiwiba ir man diwahret dahrga. Tikai to es wehlohs, ka es waretu kahdu reis preef'sch Zums ko dariht par to, ka Zuh's efat manis deht breefmas gahjuschi.“

„Newehlatees wis to,“ Maksis runaja starpa. „Das waretu warbuht drihsaki atgaditees, neta mums tas patiktu. Tagad war wis notikt, jo Frant'schu warmahktu netaupa wairs pat feewas neds behruus.“

Win'sch gribeja stahstihst, ka kalna krosdineeka meita esohst ari us zeetumu aishwesta, bet Tonija winam ar azim meta. Wina nomanija, ka flinneekam tas buhtu gruhti panesams, kad win'sch dabutu sinahst, ka wina isglahbejai tahda alga makjata; ka win'sch to wehl atmineja, to win'sch bija sawa muldeschanu wairat reises peeminejis. —

Deenas un nedelas pagahja, kamehr flinneeks bija til tahtu isdseedinajees, ka win'sch wareja no alas aiseet. Tonija bija tagad reti atnahkufe, un tad tikai us ih'su laizinu, ar tehwu jeb brahli reisa; wina palika arweenu klujaka un kaunigaka, kamehr flinneeks arweenu weselaks tapa. Westfalijas polizejai bija ta zeriba isputejuse, behgli wehl atrast, jeb wina bija aishgahjuse to zitur melleht. Schandarmi nebija wairs taja' apgabala, to Almintin'sch bija smalki isklauschinajis. Tadeht wareja Seedinu bes leelahm bailehm us mescha funga mahju aishwest, kur win'sch drihsaki atspirgtu.

Mescha kungs negribeja winu agraki prohjam laist, kamehr win'sch pilnigi nebij atspirdsees. Spehla winam ari wajadscha us tahtak-behgschanu pah'r rohbeschahm, tadeht ka rohbeschas tilka arweenu zeeschi ufraudsitas. Wisu labaki wezais buhtu winu pee femis paturejis.

Nakts bija, kad Seedin'sch to weetu atstahja; kas winu bija nedelahm patwehrufe, un us mescha funga mahju gahja. Maksis winu pawadija, wezais sagaidija winu sawa istaba un sweizinaja winu sirsnigi.

„Polizeja naw lihds schim wehl eedroh'schinajusehs mana mahja rahditees,“ wezais fajija, un es zeru, ka wina to us preef'schu ari ne-eedroh'schinasees. Laipnu gihmi es tai teescham nerahditu, jo es newaru fivescho warmahktu waldbibu eerandsiht, kad man ari pascham zaur to breefmas useetu.“

Seedina azis skatijahs pa istabu aplahrt — tahs melleja Toniju. Win'sch newareja jawu nemeeru flehpt, tadeht ka win'sch gaidija, ka wina waretu katra' azu-mirkli eenahkt. Waj wina flehpahs no ta tih'sham? waj wina negribeja to laipni sweizinaht? — Wina ne-atmahja. Win'sch bija fen us fo preezajees, winas tuwuma buht un apaf'sch weena jumta kahdas deenas pawadiht.

Das darija winu skumigu, ka win'sch to neredseja, un pat tad, kad wezais winu pasklubinaja, lai pudeli laba wihna ar winu kohpa dsertu, win'sch newareja sawas fahpigas juhsmas pahrspeht. Arweenu win'sch pee fewis dohmaja: kapehz wina naw te? Tikai tad, kad Maksis winu istaba eeweda, kura bija preef'sch wina eetaisita, win'sch nojrata, ka Tonijas rohkas bija wisu isglihtojuschas un kahrtigi nolikuschas.

Wina flumjas pahrgahja, kad winfch ohtrá rihá Toniju fatika, kura winu, kaut gan launigi, tad tomehr lá draugu apfweiznaja. Bairal deenas winfch nebija to redsejis, un wina islikahs tagad flakstala, nefa fenati; winfch redseja to meerigá fainneejbá, un winam wajadseja to arweenu ufskafih. Ruhpes par fawu likteni winfch aismirfa, un fchi deena mescha lunga mahjá winam islikahs ta laimigaka deena.

Seedina isflats bija tagad glufchi zitads pahriwehrtees. Wina sprohgaini mati nokahrabs lihds plezeem, bahsda fedfa wina feiju. Winfch lihdsinajahs kahdam mescha lunga medineekam, kurfch preekfch kahdeem gadeem bija kará aifgahjis un nebija wehl pahrnahjis. Schi lihdsinafchanahs Almintinu pafkubinaja, winu medineeka drehbés apgehrbt. Schis apgehrbs dewa winam fwefchadu isflatu, ta ka pat wina fenafee pafihstami nebuhtu winu wairs pafinufchi.

Aifgahjis medineeks, zeredams ka wehl pahrnahfchoht, bija daschus no faweem papihreem mescha lungam atftahjis. Schee papihri bija Seedinam preekfch behgfchanas lohti derigi, un uf Almintina peerunafchanu winfch peenehma medineeka wahrdu. Bes breefmahm winfch wareja tagad no mescha lunga mahjas ifeet un ar wina pa mescheem un kalneem mediht. Tomehr weenas ruhpes nospeeda wina firdi. Kamehr winfch bija isbehdsis, winfch nebija fawejus redsejis, neds par teem fo dsirdejis; winfch nebija usdrohfschinajees fawam tehwan rafstih, kuran Gefingas tuwumá muischa peedereja, tapehz ka warmahku waldifchana mehds beschi wehstules atplehst. Winfch apnehmahs pats uf dsimteni zefoht un fawejus atkal redseht. La bija pahdrohfscha apnemfchanahs, jo uf fawu apgehrbu un zitadu isflatu winfch newareja patantees, tadeht ka fpijonu azis bija usmanigas.

Maksis leedsa winam fcho nodohmu isdariht zaur to, ka winfch pats apnehmahs preekfch wina zefoht. Ari Tonija luhdsá winu, lai paleekoht un winas luhgfchanahm tas newareja pretotees.

Maksis aifzeloja. Winfch bija apfohlijees zeturtá deená pahrnahkt, un astonas deenas bija jaw pagahjufchas, bet neds winfch pats pahrnahja, neds kahda wehstis. Zaur to Seedinfch tapa lohti nemeerigs. —

Wifas Tonijas pahrunafchanas, ka winas brahtam buhfchoht kahdi masi kawekli atgadijufchees, nespehja wina apmeerinahkt. Winfch nomohzijahs dohmadams, ka wina peederigeem buhs kahda nelaimé usbrukufe.

Winam nebija mescha lunga mahjá wairs nekahda meera. Stundahm winfch blandijahs pa mescheem, pa to apgabalu, no kuras pufes Maksim wajadseja atnahkt; winfch gribeja to wifu pirmais fatikt, wifu pirmais no ta dsirdeht, tadeht tas til ilgi palizis. Pat mescha lungam usgahja ruhpes, kaut gan winfch raudsija tahs flehpt. Winfch buhtu fawu dehlu mel-leht gahjis, ja winfch buhtu warejis fawu meitu weenu atstahkt, — uf Seedina fargafchanu winfch newareja patantees, jo tam wajadseja pafcham farga — tas bija behglis.

Atkal Seedinfch bija uf meschu aifgahjis. Dohmas eegrimis, winfch bija uf tahdu apgabalu aifmalbijees, kuru winfch nepafina, pat to winfch nesinaja wairs, uf kuru pufi mescha lunga mahja atradahs. Zeredams drihs kahdu zelu atrast, winfch gahja schigli tahstak. Tad winfch eeraudsija zaur lohkeem kahdu mahju, bet ta nebija mescha lunga mahja. Tomehr winfch peegahja tai tuwaki, lai waretu tur zelu prafihkt. Tagad winfch pafina, ka tas bija kalna krodhsinfch.

Wifs, fo winfch bija krogá peedfihwojis, winam nahja atminá. Winfch atgahdajahs to meitu, kurai winam bija par fawu isglahbfchanohs ihpafchi japateizahs un kurai winfch nebija wehl pateizees. Winfch eegahja krodhsina. Meitas wezalus winfch fastapa weefu istabá, bet wina azis melleja welki pehz fawas glahbejas. Gefahloht winfch negribeja pehz tahs prafihkt, lai wini nesinatu, kas winfch ir, bet pehdigi winfch to tomehr darija.

„Waj Zuhš, lungs, pafihstat muhsu meitu?“ feewa prafija. „Es to redseju, kad es preekfch kahdam nedetahm fche biju,“ Seedinfch atbildeja. „Wina bija til laipna, ka es neesmu winas azis aismirfis.“

Seewai afaras speedahs if azim. Seedinfch nefaprata, tadeht.

„Wina ne-isflatahs wairs til flaksta,“ wina atbildeja behdigi. „Wakar es to redseju. Winas waigi ir bahli, winas azis ir fawu jautribu saudejufchas!“ Schnuhftefchana nekahwa winai wairaf runahkt.

„Est meeriga,“ winas wihrs fajija fkarbi, gandrihs bahrgi, un tomehr winfch nogreesa azis, lai fawu flumibu flehptu.

„Kur wina ir? Kas winai kait?“ Seedinfch jautaja tahstak, jo winfch newareja meitenes likteni ne-ceedohmatees.

Wbi wezaki zeeta flufu. Wehl reis winfch isfajija fawu prafijumu.

„Wina ir zeetumá!“ wihrs isfauzahs fahpigi. „Newainiga un weentule; tas famaita winas wefelibu un pa-ihfina winas muhschu.“

„Zeetumá?“ Seedinfch runaja istrufzees farpá. „Kadeht? Satat!“

„Tadeht ka wina ir kahdu behgli aifstahwejufe.“ „Seedinfch farahwahs, wina waigi nobahleja. Tad wina deht bija tai meitené jazeefch, wina deht ta bija zeetumá eeflohdfta.“

Ar ruhkteem wahrdeem fainneeks isstahstija, ka tas bija notizis.

„Un muhsu meita naw behgli pafinufe, wina ir to tilai no lihdszeetibas darijufe. Schandarmi ir lahdejufchi un winu wifadi draudejufchi, bet wini nebuhtu nelo darijufchi, tadeht ka wini negribeja meitai pahri dariht; tad kahds wihrs atnahjis, kahds Westfalijas polizists no Kafeles, kuran behglis bija eefchahwis, un fchis ir pawehlejis nabagu meitenu tuhlin uf pilsehtas zeetumu west.“

„Wenzels — Wenzels ir ta nekreetna wihra wahrds!“ Seedinfch isfauzahs ne-apdohmigi.

„Waj Zuhš winu pafihstat?“

„Es sinu tilai, ka winfch ir te kalnds behgli mellejis, kurfch to ar pistoles fchahweenu eewainojis. Un no ta laika Zuhfu meita ir zeetumá?“ Seedinfch spehja til fo fchohs wahrdus isrunahkt.

„No tahs deenas. Un wehl wina naw preekfch teefas faukta, wehl mana meita nesina, kahds fohds to gaida. Wairaf nefa diwdesmit reifes efmu uf pilsehtu pee teefnescha ftrehjis, un katru reis winfch lika mani atraidiht. Ja es buhtu bagats,“ winfch runaja tahstak, fahpigi fmaididams, ja nauda man buhtu, tad mana meita atdabutu drihs brihwibu; bet pehdigo grafi mana feewa aifnefa wakar uf pilsehtu zeetuma-fargam par dahwanu, lai tas atlautu meitu zeetumá apmelleht. Tas ir winai isdewees. Es atdohtu fawu mahjanu un wifu, kas man ir, ja es ar to waretu fawas meitas brihwibu nopiekt.“

Winfch nowehrjahs un flauzija fawas flapjahs azis.

„Zuhs dabuseet naudu!“ Seedinſch iſſauzahs kaiſligi. „Zai labai meitai buhs brihwai buht. — Es apnemohs preeſch Jums wiſu iſgahdaht. Tagad — tagad man naw nekas — bet driht — te, dohdat winai ſcho greſſenu, jeb pahrdohdat to, ja Zuhs warat ar to preeſch fawas meitas ko dariht.“

Krohſſineeks negribeja greſſenu peenemt.

„Kas Zuhs eſat, kungs?“ winſch praſſija. „Waj mana meita Zuhs paſiſht?“

„Wina paſiſht mani. Satat winai no manis labas deenas — es — es — es eſnu — —“

Winfch ſteidsahs pa durwim ahra; winſch newareja wairs ilgati palitt, bet gribeja weens buht, lai waretu nekawehts wiſu pahrdomaht. Labu laiku winſch blandijahs pa meſchu; winam bija weena alga, kur winſch tagad gahja, jo winſch nedohmaja par ſewi, bet par to, kura wina deht bija jaw wairak nedelas zeetumâ.

Noguris winſch apſehdahs apalſch kahda lohka un ſlatijahs ar ſtihwalm azim uſ ſemi. Winſch redſeja garâ ſawu glahbeju zeetumâ. Winſch redſeja to raudohht un waimanojohht, winas waigi bija bahli, winas azis iſdiſiſchſas, ka winas mahte bija tam ſazijufe. Ko gan wina par winu dohmaja, ka winſch nebija neko preeſch winas brihwibas darijis? To winſch newareja panest, ka ta uſ winu duſmotohs.

Tad kahdi ſohli bija aif wina muguras dſirdami, bet winſch to nejehdſa. Uſreis kahda rohka aiſlahra lehni wina plezu un kahda balſs ſauza jautri. „Labdeen, Seedin!“

Seedinſch uſlehzja iſbihjees ſtahwu — Makſis ſtahweja aif wina muguras un ſneedſa winam rohku preti.

„Tu eſi ſapnojis, zitadi tu buhtu mani nahloht dſirdejis.“ Makſis runaja tahtak.

Seedinſch neſpehja wehl neweenu wahrdu iſrunaht. Winſch ſpeeda drauga rohku. „Ko manejî dara? winſch praſſija pehz brihtina.“

Makſa ſeija aptumſchojahs, winſch ſtohmijahs atbildeht.

Seedinſch ſlatijahs nepazeetigi uſ wina luhpahm. „Nuna — runa!“ winſch to pamudinaja. „Es eſnu gataws wiſu dſirdeht. Warbuht Wenzels buhs winas ari nelaimigus darijis.“

„Kas tew notizis? Eſi jel meerigs.“ Makſis atbildeja.

„Nekas, nekas!“ winſch raudſija iſgrohſitees. Bet wina draugs nomanija no wina azim, ka winſch nerunaja pateeſibu.

„Tu gribi mani peewilt — es laſu tawâ ſeijâ, ka tawâ ſirdi nemeers plohfahs.“

„Bet ſaki jel, Makſi, ko tu par manejeem ſini.“ Seedinſch luhſahs. „Es paneſiſchu wiſu, tikai neſinaſchana nomohja manu ſirdi.“

„Tawu tehwu wini ir eeſlohdſijufchi zeetumâ, tizedami, ka winſch tew pee behgſchanaſ palihdſejis un ſinoht, kur tu paſlehpées.“ Makſis atbildeja.

„Tad winam jazeefch ari manis deht! Un tomehr winſch neſina neko par mani!“ Seedinſch runaja ſtarpâ. Winſch ſchnaudſa ar rohlahm kruhti un elpoja ahtri.

„Eſi meerigs, Seedin.“ Makſis luhſahs un liſa ſawu rohku uſ wina pleza.

„Es eſnu meerigs.“ Seedinſch atbildeja. Wina ſeija bija uſreis glufchi nobahluſe, wiſs wina iſſkats bija glufchi pahwehrtees. Makſis atlahpahs iſbihjees kahdu ſohli atpakat, kad tas to manija.

„Es eſnu meerigs.“ Seedinſch ſazija wehl reis, „glufchi

meerigs — bet ſaki nu man wiſu — bet pateefigi, Makſi! Mans tehws ir wehl zeetumâ?“

„Ja.“ Makſis atbildeja. „Bet pehz maſ deenahm winſch buhs brihws un pahrees mahjâs, jo winam naw warejuſchi neko peerahdiht. Tomehr winam buhtu warbuht wehl ilgi zeetumâ jaſmohht, kad tawa mahſa nebuhtu winu par 3000 dahldereem iſpirluſe. Ar publehm wina ir to naudu ſalaſijufe un wakar uſ Kaſeli aiſſuhtijufe.“

„Tad nauda ir mana tehwa newainibu apleezinajufe!“ Seedinſch iſſauzahs ſahpigi ſmaididams. „Un mana mahſa? Tu eſi ar winu ſatizees, ko wina dara?“

Atkal Makſis ſtohmijahs azu-mirkli atbildeht. „Es eſnu ar tawu mahſu runajis. Wina bija tehwa deht lohli nobehdajufehs. Wina ir wiſu darijufe, lai waretu tehvam brihwibu iſgahdaht, ja beſ wina ta bija beſ patwehruma. Saldati, kuri par ſtrahpi tawa tehwa muifchâ eekohreleti, ir lohli ſlikti uſwedufchees un tawai mahſai wajadſejis tadeht no tehwa mahjâs aiſeet. Es winu fatiku kahda drauga mahjâ, kurſch to labprahtigi uſnehmis.“

„Mans tehws zeetumâ, wina mahja pilna ar ſaldateem, un mana mahſa iſ tahs iſdiſhta, tadeht — tadeht ka es eſnu behdſis un wini ir newainigi. Bet tagad es ſinu, kas man jadara. Es eſnu ſawejus nelaimê gahſis, tagad man peenahkâhs winus iſglahbt, es padohſchohs ſaweem eenaidneekem. Zai Wenzels iſgahſch ſawu atreebſchana uſ mani, tad winſch warbuht liks newainigus meerâ.“

„Seedin!“ Makſis iſſauzahs, „næſi jel gekis. Tu zaur to neweenam nepalihdſetu. Schodeen taws tehws ir atlaſis, lai waretu tew ſcho wehſti pahrneſt, tadeht eſnu tik ilgi ka-wejees. Tawai mahſai tas bija par leelu apmeerinaſchana, ka tu eſi drohſchâ weetâ patwehrees, wina pate iſteiza man, ka nu wina buhſchoht wiſu meerigi panest. Tu ſawejus tikai no jauna apbehdinatu, kad tu warmakeem padohthohs.“

„Ja, mana mahſa ir laba.“ Seedinſch ſazija wairak preeſch ſewis. „Wina mihl mani no wiſas ſirds. Es ſinu, ka wina paneſtu wiſu manis deht. Bet waj es drihtſtu tahdu upuri peenemt?“

„Kad taws tehws ir brihws, tad winai klahſees labati. Saldati tiks no winu mahjâs aiſſuhtiti. Nauda ir to iſdarijufe.“

„Un kurſch ir pee ka wiſa wainigs? Kurſch ir manejus nelaimê gahſis? Wenzels, — newaredams man atreebtees, winſch ir to pee manejeem iſdarijis.“

„Winfch ir to darijis.“ Makſis apleezinaja. „Man naw ar winu wairs nekahda dala, radneejibas-ſaiti winſch patſ ir ſaraufſtijis, kas muhs ſaweenoja, bet Seedin, nepeemin manai mahſai dſirdeht wina wahrdu.“

(Uſ preeſchu wehl.)

Jauniba.

Al, jauniba tu jaukais laiks,
Tu iſſuhdi it ka lahds twaits;
Tê nahz, tē eſ, tē aiſeet ſahz'
Un atkal nekad wairs nenahz'.

Neds, ka uſ ſpeeka atſpeedees
Get weztis tur ſaleezees;
Tas weenreis ar' bij jaunellis,
Bet nu tas iraid ſtrmgalwis.

Kad jaunelli to uſſlatti,
Ko tad tu ſirdi ſajuhti?
Al, weenreis buhſt tahds ir tu,
Kad peedſihwoſt wezummu. R. Matſcherneets.

Gradi un feedi.

Mihlestiba un uguns.

Lapas Mahrtingš mihlestibu salihdsma ar uhdeni; es to gribu salihdsmaht ar uguni, un lasitaji pehz patifschanas tad warehs jawas mihlestibas karstumu ismeht.

1) Kur uguns atrohdahs? Dauds ir, kas faka, semes eel- schā; daschi fauli par degdamu pafauls lohdi tura; uguns siltumu jeb karstumu mehš wisi fajuhstam, bet kur winšch ihsti atrohdahs, neweens wehl flaji naw peelihdsmajis.

— Kur mihlestiba atrohdahs? Daschi faka, Deews ir ta mihlestiba; dauds, dauds wairaf ir to, kas schein pafaulē mih- lestibu mekle; mihlestibas siltumu jeb karstumu mehš wisi dasch- fahrt fajuhstam; kur wina ihsti atrohdahs, wehl neweens naw peerahdijis. —

2) Zaur ko uguns izelahs? Uguns izelahs zaur to, ka wairaf leetas, arween wifmasaf diwas, — kohpā fadurahs, jeb zaur sehweles kohku usrauschannu, jeb zaur schiltawahm, jeb kad atmenus weenu us ohtru sit, jeb kohku pret kohku berse, jeb zaur to, ka padebeschi ar padebescheem kohpā grubschahs.

— Zaur ko mihlestiba izelahs? — Ari zaur to, ka wairaf leetas, arween wifmasaf diwas, — kohpā fadurahs. Ka bes meefigas jeb ahrigas fadurschanahs, ari gariga jeb eel- schkiga fadurschanahs noteekahs, to lasitajeem wairš newaija- dšehs teift. Dā par prohwi zaur ahrihu fadurschanohs mih- lestiba izelahs zaur to, ka wezaki fawus behrnus schuhpo un aukle; ka mehš weens ohtram rohku sirsnigi speschem; sli- mibā weens ohtru is nelaimes glahbjam . . . ; zaur eelschkihu fadurschanohs zaur to, ka weenam patihl ohtra laba firds, wina tikumi, gudriba, wina flaisis waigs jeb augums; zaur to, ka weens ohtrai jeb weena ohtram par dsiti azis paska- tahs un daschureis gandrihs eemešla, zaur ko mihlestiba isch- lahš, ne-atrašt newar u. t. pr. —

3) Kur uguns izelahs? Uguns izelahs netif ween starp weentihdsigahm leetahm, bet ari starp fawejadahm, p. pr. kad dselji pret atmeni sit, kad sehweles kohku pret kohku rihwejam, glahji pret wilainu drehbi berscham

— Un mihlestiba? Mihlestiba ari netif ween starp wee- nejadahm meefahm, dwehselem un gara-dahwanahm izelahs, bet ari starp fawejadahm: tā weens nesmuks tehwinšch eemihle weenu smuku jaunkundsi; weena nemahzita meitene weenu augsti fshlotu sehnu, jeb ari ohtradi: weenam duhschigam wihram patihl lehna feewina; bagata pilssajneeze eemihlejahs eelsch nabaga lauka puikas, weenai silazitei patihl bruhnais tauteetis, ohtrai farkanmatis — Sgaunis, bailiga seltenite eemihl jautro, drohscho studenti; drohscha freilene saklahjigo karotaju; fehr- deenite eemihl jautro akteeri un septindesmit gadus wezais In- drikis septinapazmit gadus wezo Gewinu

4) Kā uguns izelahs? Kad schihs augscham minetas lee- tas kohpā fadurahs, tad uguns izelahs, reisehm palehni, rei- sehm ahtri un peepefchi: lehnām uguns izelahs, kad rihwejam malku pret malku; ahtri kad sehweles kohzinu raujam un pee- pefchi kad padebeschi kohpā grubschahs un sibenī met. —

— Kā mihlestiba izelahs? Ari mihlestiba izelahs reisehm lehni, reisehm ahtri, reisehm peepefchi. Kā tas tā ir, to la- sitaji paschi ari jaw buhs manjuschī, un kas to wehl naw peedshwojis, to warbuht wehl peedshwohs un eewehrohš. —

5) Baj uguns ir weenejada? Ne, dascha ir stipraka, da-

schā lehna; dascha masa, dascha leela; dascha pastahwiga, dascha drihs isdsidama; dascha pamasitinam islauschahs, dascha kā sibens peepefchi ischauhahs; dascha klusam ilgi kwehlo, da- schā ahtri pahrdēg kā šalmi; dascha flaidri deg un tahtu spihd, dascha ar duhmeem jauzahs; dascha zilwekam labu dara un fwehtibu nef, dascha wina naudu un mantu aprihji; daschu uguni mehš paschi izelam, daschu muhsu naidneeki; dascha pate no fewis izelahs; dascha, kā leekahs, deg muhschigi. Kat- rai ugunei fawejada ihpafschiba; weenā leetā wifas weenejadas: wifas ir karstas. —

— Baj gan mihlestiba ir weenejada? Ari nē; weens mihle- dsitaki t. i. karstaki, ohtris ne til karsti; weens fawu mihle- stibu pahrdaudseem isplahta, ohtris til feni un tohs fawejus mihl; weens mihle ilgi un pastahwigi, ohtra mihlestiba drihs isdseest; weena mihlestiba pamasam aug un wairojahs, ohtra kā sibens sper, daschreis trahpidama, daschreis ne; weens mihle fšepeni un ustizigi, ohtris fawu mihlestibu wifseem rahda; weens mihlestibā laimi un preeku atrohd, ohtram ta ar wehrmelehm jautka; weens zaur fawu mihlestibu fawus tuwakus aplaimo un fwehtibu eemanto, ohtris netif ween fawu un faweju, bet ari tuwaku mantu ischschehde; weens mihle til meefigi, ohtris til tahdu mihlestibu zeeni, kas pafauls mantu par neekeem tur. Fawejada ir mihlestiba starp wezakeem un fawejada starp behrneem; fawejada starp laulateem draugeem un fawejada starp draugeem. Wehl dauds prohweš rahditu, ka tapat kā uguns fawejada pee fawejadahm leetahm, ta ari mihlestiba fawejada pee fawejadeem zilwekem; bet peetiks ar scho.

(Tucpmat beigušs.)

Nets gona stikis.

Geprezeja weza fainmeeze dehlam jaunū feewu. Kā jau ar- weenu mehds buht, tā ari tē drihs notika flehts- un pagraba-at- flehgas bija wedeklas rohkā; pa kehki un kuhki til wedekla waldija un wihra-mahtei til masu faktinu istabā atwehleja. Gads wehl nebij pagahjis, ka jaw wihra-mahte ar pahris goh- tinahm pawifam fawā maisē bij atlaista. Wezene nu gribe- dama wakarōs baltaku putru strehbt un ari seemai kahdu ku- mosianu peena eekraht, wedeklas gana-puiku ar fweesta maifi eebaroja, lai schahs gohtinas labaf paganohi gar eschmalahm un lauku stuhrišcheem. Puika nebij flinkš paklausih, jo jaw sinaja, ka weza mahte arweenu ar gahrdu kumosu pazeenihš. Bet reisi tā pelnu dsenoht ganam tatschu bij wihlees, wisi lohpi gar eschmalahm ganotees bija nahburga meeschu laukā sprukuschī un to breesnigi ismihdijuschī.

Nahburgs aizinaja teefas-wihrus, schahdi apskatih un strahpi nospreest. Teefas-wihri atnahza, bet neweenas lohpu pehdas us lauka ne-atrada; redseja gan, ka sirgi pa lauku bij danzo- juschi, bet nesinaja, kas pee tam wainigs.

Ohtrā gadā gana-puika pats istahstija, us kahdu wihsi to- reis no strahpes isfargajees. Sinajis, ka purwamalā nosprah- dsis schihda sirgs guhoht, tam nozirtis weenu kahju, un nu zauru nakti ar to pa nahburga meescha lauku badijis, tā ka rihā neweenas gohws-lohpu pehdas wairš newarejis redseht.

M. Kaschozin sch.

Atbildebams Redaktehs Ernst Plates.